

Lovforslag nr. L 249. Fremsat den 30. marts 2000 af undervisningsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser

Kapitel 1

Formål m. v.

§ 1. Loven har til formål at sikre, at studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der er optaget på en videregående uddannelse, uanset funktionsnedsættelsen kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre studerende.

Stk. 2. Specialpædagogisk støtte i henhold til loven administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen).

Kapitel 2

Studerende, der kan få støtte

§ 2. En studerende kan efter ansøgning få specialpædagogisk støtte, når vedkommende

- 1) på grund af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for støtte for at kunne gennemføre uddannelsen, jf. § 3,
- 2) gennemgår en uddannelse, hvortil der kan ydes støtte, jf. § 4,
- 3) har dansk statsborgerskab, efter international overenskomst har ret til støtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ved uddannelser i Danmark ligestilles med danske statsborgere efter undervisningsministerens bestemmelse,
- 4) ikke overskrider støtterammen og støttetiden, jf. §§ 5-9, og
- 5) er studieaktiv, jf. § 10 og § 11.

Stk. 2. Det er en forudsætning for fortsat at modtage støtten, at den studerende opfylder betingelserne i stk. 1.

Kapitel 3

Støttebehov og støttemuligheder

§ 3. Specialpædagogisk støtte kan ydes i en eller flere støtteformer, hvis

- 1) støtte er nødvendig for at kompensere fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse i forbindelse med gennemførelse af uddannelsen,
- 2) funktionsnedsættelsen kan kompenseres og
- 3) det er praktisk muligt at tilvejebringe den nødvendige støtte.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om

- 1) støtteformer,
- 2) begrænsning af støtte under hensyn til overholdelse af den bevilling, der er afsat på Finansloven, og
- 3) begrænsning af støtte til bestemte støtteformer i forbindelse med studierejser og praktikperioder i udlandet ved uddannelser i Danmark, jf. § 4, nr. 1, og begrænsning af støtten til uddannelse i udlandet, jf. § 4, nr. 3 og 4, til den enkelte studerende svarende til det økonomiske niveau, hvor støtte er eller ville være ydet til uddannelse i Danmark.

Kapitel 4

Uddannelser, hvortil der kan gives støtte

§ 4. Specialpædagogisk støtte kan ydes til studerende, som gennemgår

- 1) offentligt anerkendt videregående uddannelse indtil kandidatgrad og magisterkonferensgrad samt sidefagssupplering, som hører under Undervisningsministeriet, og som

berettiger til statens uddannelsesstøtte, herunder obligatoriske praktikperioder i disse uddannelser, selv om de ikke berettiger til statens uddannelsesstøtte,

- 2) teoretisk og praktisk pædagogikum,
- 3) uddannelse i udlandet, som af en dansk uddannelsesinstitution er godkendt som led i en uddannelse, der er omfattet af nr. 1, og som den studerende er i gang med, og
- 4) uddannelse i udlandet, som ikke er omfattet af nr. 3, men som der kan ydes statens uddannelsesstøtte til.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter anmodning fra en anden minister bestemme, at videregående uddannelser, der henhører under vedkommende minister, henføres til loven.

Kapitel 5

Støtteramme og støttetid

§ 5. Specialpædagogisk støtte kan ydes i indtil 70 måneder (støtterammen). Støtterammen forlænges, i det omfang den normerede uddannelsesetid for en uddannelse overstiger 58 måneder, og kan forlænges, hvis

- 1) den samlede normerede uddannelsesetid for en bachelor- og en kandidatuddannelse eller et lignende uddannelsesforløb, der består af flere uddannelser, overstiger 58 måneder,
- 2) den studerende har gennemført en uddannelse, der er omfattet af § 4, nr. 1, som adgangsgivende uddannelse til den uddannelse, der gives støtte til, uden at have gennemført en anden adgangsgivende uddannelse, eller
- 3) den studerende gennemgår sidefagsupplæring eller pædagogikum.

§ 6. Specialpædagogisk støtte til den enkelte uddannelse kan inden for støtterammen, jf. § 5, ydes i det antal måneder, der svarer til den normerede uddannelsesetid, herunder eventuel obligatorisk praktik, med et tillæg på 12 måneder (støttetiden).

§ 7. Støtterammen, jf. § 5, og støttetiden, jf. § 6, kan forlænges

- 1) med indtil 12 måneder, hvis den studerende er blevet forsinket i uddannelsen på grund af deltagelse i institutionens styrelse eller arbejde vedrørende uddannelsessøgendes sociale og uddannelsesmæssige forhold,
- 2) hvis den studerende er blevet forsinket i uddannelsen på grund af sygdom eller andre særlige forhold,

3) med indtil 12 måneder for moderen og 6 måneder for faderen i forbindelse med fødsel eller adoption og

4) hvis den studerende har opbrugt støttetiden og skønnes at kunne afslutte uddannelsen inden for 12 måneder.

§ 8. Støtterammen, jf. § 5, kan forlænges for en uddannelse, den studerende er i gang med, hvis sygdom eller andre særlige forhold har medført, at den studerende ikke har gennemført en tidligere påbegyndt uddannelse og derfor har skiftet til en ny uddannelse.

§ 9. Styrelsen træffer afgørelse om forlængelse af støtteramme og støttetid efter ansøgning fra den studerende og indstilling fra uddannelsesinstitutionen.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om forlængelse af støtteramme og støttetid.

Kapitel 6

Studieaktivitet

§ 10. Specialpædagogisk støtte kan ydes til studerende, som er studieaktive, jf. stk. 2. Styrelsen træffer afgørelse om studieaktiviteten.

Stk. 2. En studerende er studieaktiv, indtil vedkommende er mere end 12 måneder forsinket i uddannelsen. Forsinkelsen er forskellen mellem det antal måneder, der er brugt til uddannelsen, og den studiemæssige fremgang efter de regler, der gælder for uddannelsen, målt i måneder.

Stk. 3. Forlængelse af støttetiden i henhold til § 7 medregnes ikke i opgørelsen af det antal måneder, der er brugt til uddannelsen, jf. stk. 2.

Stk. 4. Ved uddannelse, der er omfattet af § 4, nr. 1 og 3, kontrollerer uddannelsesinstitutionen løbende den studerendes studieaktivitet og indberetter til styrelsen, når den studerende ikke længere er studieaktiv. Ved uddannelse omfattet af § 4, nr. 2, varetages kontrol og indberetning af pædagogikumadministrationen.

Stk. 5. Ved uddannelse omfattet af § 4, nr. 3, sørger den studerende ved dokumentation fra den udenlandske uddannelsesinstitution for, at den danske uddannelsesinstitution får meddelelse om studieaktiviteten efter den danske uddannelsesinstitutionens bestemmelse i det enkelte tilfælde. På grundlag heraf foretager den danske uddannelsesinstitution indberetning til styrelsen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Ved uddannelse, der er omfattet af § 4, nr. 4, sørger den studerende ved dokumentation fra den udenlandske uddannelsesinstitution for, at styrelsen får meddelelse om studieaktiviteten efter styrelsens bestemmelse i det enkelte tilfælde.

§ 11. Specialpædagogisk støtte kan ydes til studerende, som ikke opfylder betingelsen i § 10, stk. 2, hvis styrelsen på baggrund af en indstilling fra uddannelsesinstitutionen vurderer, at der er en sådan fremgang i den studerendes studieforløb, at det er rimeligt, at der fortsat tildeles støtte.

Kapitel 7

Ansøgning, indstilling, afgørelse og ydelse af støtte samt udgifter til støtte

§ 12. Den studerende indgiver ansøgning henholdsvis til den uddannelsesinstitution, hvor den studerende er optaget, og til pædagogikumadministrationen, når den studerende er optaget på pædagogikum, om specialpædagogisk støtte til uddannelse omfattet af § 4, nr. 1 - 3.

Stk. 2. Institutionen, henholdsvis pædagogikumadministrationen, foretager indstilling til styrelsen om støtte.

Stk. 3. Styrelsen træffer afgørelse om støtte til den studerende på baggrund af ansøgning og indstilling fra institutionen, henholdsvis pædagogikumadministrationen. Styrelsen kan efter ophør af uddannelsen bestemme, at støtte ydet i form af hjælpemidler m.v. overdrages til den studerende til ejendom.

Stk. 4. Institutionen, henholdsvis pædagogikumadministrationen, yder støtten til den studerende i overensstemmelse med styrelsens afgørelse og afholder udgifterne hertil. Ved institutionens afgørelser herom gælder forvaltningsloven og offentlighedsloven for institutioner, der ikke er en del af den offentlige forvaltning.

Stk. 5. Styrelsen kompenserer institutionen, henholdsvis pædagogikumadministrationen, for de udgifter, som institutionen, henholdsvis pædagogikumadministrationen har afholdt i overensstemmelse med styrelsens afgørelse, og kan udbetale forskud på beløbet.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter regler om ansøgning og indstilling, herunder om frister, jf. stk. 1 og 2, samt regler om kompensation, jf. stk. 5, og om tilbageførsel af uforbrugte midler.

Stk. 7. Undervisningsministeren fastsætter regler om institutionernes regnskabsaflæggelse samt om revision af regnskaberne.

§ 13. Den studerende indgiver ansøgning til styrelsen om specialpædagogisk støtte til uddannelse omfattet af § 4, nr. 4, når den pågældende er optaget på den udenlandske uddannelsesinstitution.

Stk. 2. Styrelsen træffer afgørelse om og yder støtte til den studerende, jf. stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om ansøgning, jf. stk. 1, herunder om frister.

Kapitel 8

Forskellige bestemmelser

§ 14. Styrelsen skal sikre, at studerende og uddannelsesinstitutioner samt pædagogikumadministrationen, kan få rådgivning og vejledning om specialpædagogisk støtte og betingelserne herfor samt om ansøgning og indstilling.

§ 15. Styrelsen kan hos den studerende, andre offentlige myndigheder og private institutioner indhente de oplysninger om den studerende, der er nødvendige for at træffe afgørelse om tildelelse af samt kontrol med støtten. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysninger, herunder at oplysninger skal gives i elektronisk form og i givet fald i hvilket format.

Stk. 2. Styrelsen kan til uddannelsesinstitutionerne videregive de oplysninger om den studerende, der er nødvendige ved varetagelsen af opgaver efter denne lov.

§ 16. Undervisningsministeren kan bestemme, at opgaver, som efter denne lov varetages af styrelsen, helt eller delvis varetages af uddannelsesinstitutionerne, henholdsvis pædagogikumadministrationen.

Stk. 2. Styrelsen kan efter klage eller på egen foranledning ændre en uddannelsesinstitution, henholdsvis pædagogikumadministrationens, afgørelse.

Stk. 3. I det omfang, uddannelsesinstitutioner, der ikke er en del af den offentlige forvaltning, efter stk. 1 tillægges beføjelse til at træffe afgørelse efter denne lov, gælder forvaltningsloven og offentlighedsloven for disse institutioner.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsesinstitutionernes, hen-

holdsvis pædagogikumadministrationens, varetagelse af opgaver og om styrelsens tilsyn hermed, herunder regler om, at styrelsen fra uddannelsesinstitutionerne og pædagogikumadministrationen kan kræve oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af tilsynet, herunder individbaserede oplysninger.

§ 17. Afgørelser, der træffes af styrelsen efter denne lov, kan ikke indbringes for undervisningsministeren.

Stk. 2. Afgørelser, der træffes af styrelsen, kan inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten af den, som afgørelsen vedrører. Ankenævnet tiltrædes for hver sag af 1 særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer. Ankenævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 3. Klager efter stk. 2 stiles til Ankenævnet for Uddannelsesstøtten og sendes til styrelsen. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om klageproceduren.

Stk. 4. Afgørelser, der træffes af en uddannelsesinstitution eller pædagogikumadministrationen efter denne lov, kan inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen indbringes for styrelsen af den, som afgørelsen vedrører.

Stk. 5. Ankenævnet for Uddannelsesstøtten eller styrelsen kan indtil 6 måneder efter medde-

lelsen af afgørelsen se bort fra overskridelse af fristen i stk. 1 og 4, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 18. Loven træder i kraft den 1. august 2000 og har virkning for ydelse af støtte fra den 1. januar 2001, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Studerende, der er omfattet af loven, og som i henhold til § 63 i lov om aktiv socialpolitik har fået tilsagn om støtte, der går ud over den 1. januar 2001, vil fortsat kunne modtage støtten.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om støtte i henhold til stk. 2, herunder om at støtte ydes af uddannelsesinstitutionen på grundlag af det givne tilsagn.

Stk. 4. Hjælpebidrag m.v., som tilhører kommunerne, og som før den 1. januar 2001 i henhold til § 63 i lov om aktiv socialpolitik er udlånt til studerende, der denne dato er omfattet af lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, overtages den 1. januar 2001 af styrelsen.

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund for forslaget

Forslaget er udtryk for etablering af sektoransvar i Undervisningsministeriet for specialpædagogisk støtte ved offentligt anerkendte SU-berettigede videregående uddannelser indtil kandidatgrad og magisterkonferensgrad samt sidefagssupplering, der henhører under Undervisningsministeriet. Endvidere er pædagogikum omfattet.

Forslaget er i overensstemmelse med intentionerne i De Forenede Nationers standardregler om lige muligheder for handicappede, som blev vedtaget på FN's Generalforsamling den 20. december 1993. Danmark har som FN's andre medlemslande tiltrådt standardreglerne. Ifølge regel nr. 6 om uddannelse er uddannelsesmyndighederne ansvarlige for at integrere uddannelsen af studerende med handicap i de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Forslaget er endvidere en opfølgning på pkt. 3.6 i aftale om Finansloven for 2000, indgået i november 1999 mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Centrum Demokraterne og Enhedslisten om *Fødevarer, miljø, erhverv og IT, uddannelse, kultur, integration, socialområdet, boligområdet mv.*

Det er aftalt, at Undervisningsministeriet fra den 1. august 2000 overtager ansvaret for den specialpædagogiske støtte til unge handicappede i videregående uddannelser, og at regeringen snarest fremsætter lovforslag herom. I forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2000 er der afsat 40 mio. kr. årligt, dog 30 mio. kr. i 2000, til tildeling af specialpædagogisk støtte. Bevillingen er rammestyret.

Forslaget er tillige i overensstemmelse med dansk handicappolitik, således som det er udtrykt ved Folketingsbeslutningen af 2. april 1993 om ligestilling og ligebehandling af handicappede med andre borgere (FT: 3762,4402,7736; A:6015; B: 1011).

Støtte i henhold til lovforslaget ydes til kompensation for både fysisk og psykiske funktionsnedsættelse. Man kan være født med funktionsnedsættelse, eller man kan på et tidspunkt i livet have mistet funktioner,

som flertallet betragter som helt selvfølgelig. Med nye teknologiske hjælpemidler er mulighederne for at kompensere for forskellige funktionsnedsættelser væsentligt forbedret.

Dansk handicappolitik bygger på princippet om sektoransvar. Det betyder, at den sektor i samfundet, der tilbyder og finansierer en bestemt ydelse, også har ansvaret for at tilvejebringe og finansiere støtten til mennesker med funktionsnedsættelser.

For undervisningsområdet betyder det, at en uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse skal kunne modtage undervisning ved de institutioner, som i øvrigt udbyder undervisning. Det betyder også, at uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse ikke skal henvises til den sociale sektor for at modtage støtte, der kan kompensere funktionsnedsættelsen.

Videregående uddannelser, der hører under andre ministerier, kan af undervisningsministeren henføres til loven efter anmodning fra vedkommende minister.

Imidlertid omfatter gældende love om videregående uddannelser ikke specialpædagogisk støtte, sådan som det er tilfældet for grundskolen, ungdomsuddannelser og frie kostskoler.

Studerende med funktionsnedsættelse ved videregående uddannelser har derfor hidtil været henvist til, som led i en revalidering, at søge specialpædagogisk støtte i henhold til lov om aktiv socialpolitik. Støtte til revalidering, herunder specialpædagogisk støtte, ydes af kommunerne.

Lov om aktiv socialpolitik indeholder ikke særlige bestemmelser, der alene vedrører studerende med funktionsnedsættelse. I overensstemmelse med lovens formål er det ikke en tilstrækkelig betingelse for at få støtte, at ansøgeren er optaget på en uddannelse. Det kræves også, at ansøgeren skønnes at være i stand til gennem den pågældende uddannelse at klare sig økonomisk i fremtiden. Denne ekstra betingelse har i realiteten karakter af et dobbelt optag.

I henhold til § 63 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen under revalidering, og når revalidenden modtager hjælp efter anden lovgivning til dækning af leveomkostningerne, for eksempel SU, give støtte til

de særlige udgifter, der er en nødvendig følge af uddannelsen eller af en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Støtte iht. § 63 ydes af kommunen til den studerende, men uddannelsesinstitutionerne bistår kommunerne med oplysninger m.v.

Det dobbelte optag gælder ved tildeling af både revalideringsydelse og støtte i henhold til § 63. Det gælder også for studerende, som alene modtager SU som hjælp til dækning af leveomkostningerne.

Baggrunden for det dobbelte optag er, at lov om aktiv socialpolitik har et arbejdsmarkedspolitisk sigte. Støtte i henhold § 63 ydes som led i en revalidering, dvs. hvis indsatsen er nødvendig, for at personer med begrænsninger i arbejdsevnen kan blive i stand til at forsørge sig selv.

Det følger af formålet med revalidering, at det er en betingelse for at opnå støtte i henhold til § 63, at ansøgeren ikke allerede - eventuelt uden at have nogen uddannelse - er i stand til at klare sig økonomisk og skønnes at blive i stand til - hurtigst muligt - gennem den pågældende uddannelse at klare sig selv økonomisk.

I modsætning hertil har lovforslaget et uddannelsespolitisk sigte. Støtte ydes for at kompensere en funktionsnedsættelse for at muliggøre, at den studerende kan gennemføre uddannelsen uanset funktionsnedsættelsen.

2. Forslaget

Med forslaget påtager undervisningsministeren sig sektoransvaret for specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser indenfor lovens område. Det dobbelte optag vil ikke være gældende, og der etableres en kvalificeret vejledning af studerende og uddannelsesinstitutioner, således at flere studerende med funktionsnedsættelse bliver i stand til at vælge og gennemføre den videregående uddannelse, de ønsker. Med lovforslaget sikres ensartede vilkår, uanset hvor i landet den studerende bor og uddanner sig. Samtidig sikres det, at uddannelsesinstitutionen spiller en aktiv rolle både med hensyn til planlægning af uddannelsen i forhold til den studerendes funktionsnedsættelse og med hensyn til den konkrete udmøntning af afgørelsen om støtte.

Forslaget omfatter alene specialpædagogisk støtte, dvs. ikke hjælp til dækning af leveomkostninger eller fysisk tilgængelighed til uddannelsesinstitutionerne.

Studerende, der er omfattet af forslaget, kan fra den 1. januar 2001, hvor loven efter forslaget får virkning for ydelse af støtte, ikke få specialpædagogisk støtte i henhold til § 63 i lov om aktiv socialpolitik. Der vil dog kunne ydes fortsat støtte på grundlag af tilsagn

om støtte, som er givet før den 1. januar 2001. Specialpædagogisk støtte omfatter ikke hjælp til dækning af forsørgelsesudgifter. Selve forsørgelsen vil derfor - hvis behovet ligger ud over de almindelige muligheder, som SU giver - fortsat være placeret i den sociale sektor. Undervisningsministeren og socialministeren er imidlertid indstillet på at finde en løsning på de problemer, der følger af, at studerende med funktionsnedsættelse i mange tilfælde har vanskeligt ved at supplere SU med indtægter fra erhvervsarbejde under uddannelsen.

Spørgsmålet om fysisk tilgængelighed til uddannelsesinstitutionerne behandles af et tværministerielt udvalg, som er nedsat af regeringen i november 1999, og som ikke alene skal beskæftige sig med uddannelsesinstitutioner. Udvalget har by- og boligministeren som formand og består i øvrigt af finansministeren, socialministeren, undervisningsministeren, kulturministeren, trafikministeren og arbejdsministeren.

Forslaget om specialpædagogisk støtte er udtryk for følgende principper:

- Den studerende er ikke ved sit uddannelsesvalg begrænset af det dobbelte optag, idet tildeling af specialpædagogisk støtte ikke vil være betinget af en vurdering af, at den studerende ved at gennemføre den pågældende uddannelse bliver i stand til at klare sig selv økonomisk. Uddannelsesvalget er alene begrænset af de almindelige optagelsesbetingelser.
- Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) er den centrale myndighed, der har ansvaret for administration af ordningen. Styrelsen administrerer i forvejen ud over SU bl.a. voksenuddannelsesstøtteordningen. Det er tanken på længere sigt at samle al ekspertise og administration af specialpædagogisk støtte inden for Undervisningsministeriet i styrelsen.
- Specialpædagogisk støtte kan ydes til offentligt anerkendte SU-berettigede videregående uddannelser indtil kandidatgrad og magisterkonferensgrad samt sidefagssupplering. Endvidere kan støtte ydes til teoretisk og praktisk pædagogikum. Støtten kan også ydes til obligatoriske praktikperioder, selv om der ikke kan ydes SU til praktikperioden, f. eks. fordi denne er lønnet. Lovforslaget omfatter umiddelbart kun videregående uddannelser, der hører under Undervisningsministeriet, men lovforslaget åbner mulighed for, at videregående uddannelser under andre ministerier kan henføres til loven.
- Uddannelse i udlandet, som der kan gives SU til, omfattes, dog med mulighed for begrænsning til

F. t. 1. om specialpædagogisk støtte til videregående uddannelser

- hhv. bestemte støtteformer og det økonomiske niveau for støtte i Danmark. Herudover gælder den generelle betingelse, at det skal være praktisk muligt at yde den pågældende støtte.
- Støtte begrænses til en støtteramme på 70 mdr. Støttetiden for den enkelte uddannelse begrænses til normeret studietid + 12 mdr. Med udgangspunkt i SU-reglerne er der foreslået bestemmelser om forlængelse af støttetid samt om studieaktivitet. Forslaget baserer sig således i vidt omfang på SU-betingelserne.
  - Forud for uddannelsesvalg kan den studerende på de fire centre for information om videregående uddannelser (ivu*Centre), få vejledning om uddannelser og uddannelsesinstitutioner, herunder om alternativer til et ønsket uddannelsesvalg, hvis det ikke er realistisk.
  - Styrelsen ansætter regionale handicapfaglige konsulenter, som placeres regionalt på ivu*Centrene. Konsulenterne rådgiver studerende og uddannelsesinstitutioner om støttemuligheder og de løsninger, som optimalt kan kompensere for den pågældende funktionsnedsættelse.
  - Når den studerende er optaget på en uddannelse, henvender vedkommende sig på uddannelsesinstitutionen, som sammen med den studerende gennemgår studieplanerne for den kommende periode med udgangspunkt i funktionsnedsættelsens art og sværhedsgrad. På baggrund heraf og efter fornøden vejledning fra handicapkonsulenten på ivu*Centret udarbejder den studerende ansøgning til styrelsen, og uddannelsesinstitutionen udarbejder sin indstilling herom.
  - Den fornødne specialpædagogiske støtte sikres ved en central styring af den rammestyrede bevilling. Afgørelse om støtte træffes af styrelsen på baggrund af ansøgning fra den studerende og indstilling fra uddannelsesinstitutionen. Styrelsens afgørelser kan indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, som i hver sag tiltrædes af et særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer.
- Uddannelsesinstitutionen yder den specialpædagogiske støtte i overensstemmelse med styrelsens afgørelse herom.
- Ordningen vil blive evalueret, når den har fungeret i 5 år, med henblik på en eventuel lovrevision.
- 3. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige*
- For Undervisningsministeriet medfører lovforslaget, at ansvaret for og tildeling af specialpædagogisk støtte til studerende ved videregående uddannelser inden for lovens område forankres i styrelsen. Forslaget medfører en administrativ og økonomisk lettelse for kommunerne.
- Der vil blive optaget forhandlinger med de kommunale parter om overførsel af midler til staten. Da Socialministeriet medfinansierer de kommunale udgifter ved tildeling af specialpædagogisk støtte, skal der ligeledes foretages en overførsel af midler herfra.
- I forbindelse med vedtagelsen af Finansloven for 2000 er der afsat 40 mio. kr. årligt, dog 30 mio. kr. i 2000, til tildeling af specialpædagogisk støtte. Det er efterfølgende besluttet, at ordningen forventes etableret og igangsat i løbet af 2000, således at støtte ydes fra 1. januar 2001. Perioden indtil 1. januar 2001 vil blive anvendt til forberedelse og etablering af administration af ordningen, herunder opbygning af rådgivnings- og vejledningssystemet. Dermed forventes kun en mindre del af de afsatte 30 mio. kr. anvendt i 2000. Der forventes fra 2001 en aktivitet af studerende med funktionsnedsættelse svarende til ca. 2.300 støttemodtagere. Budgetteringen af ordningen er forbundet med en vis usikkerhed, der især vil være til stede i de første år, hvor der kan vise sig behov for at justere bevillingen afhængig af den faktiske aktivitet og de faktiske udgifter forbundet hermed. Der kan af de afsatte midler afholdes udgifter til administration af ordningen.
- De forventede udgifter ved ordningen fremgår af følgende skema:

Forventede udgifter for Undervisningsministeriet

	2000	2001	2002	2003
	-----mio. kr.-----			
Administration i alt	2,7	4,7	4,7	4,7
Personale	1,2	4,5	4,5	4,5
SUstyrelsen	0,6	2,0	2,0	2,0
ivu*Centre	0,6	2,5	2,5	2,5
Edb m.v.	1,5	0,2	0,2	0,2
Specialpædagogisk støtte	-	35,3	35,3	35,3
I alt	2,7	40,0	40,0	40,0

Der forventes ansat 4 konsulenter med handicapfaglig indsigt regionalt på ivu*Centrene. Til at forestå administration og sagsbehandling i styrelsen forventes ansat 2 konsulenter, fortrinsvis med handicapfaglig indsigt, samt 2 HK'er.

Forslaget vil medføre færre udgifter for Socialministeriet.

Forslaget har ingen konsekvenser for øvrige ministerier eller for amtskommunerne.

Forslaget vil medføre færre udgifter og mindre administration for kommunerne.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

5. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Forholdet til EU-retten og international ret i øvrigt

Forslaget er ikke i strid med EU-retten, idet det giver de studerende de rettigheder, de har i henhold til international overenskomst.

Forslaget er i overensstemmelse med FN's standardregler om lige muligheder for handicappede.

7. Høring

Udkastet til lovforslaget har været sendt til høring hos en række institutioner, organisationer og myndigheder m.v. Udkastet har desuden været offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget vil medføre mindreudgifter for kommunerne	Lovforslaget vil medføre merudgifter for staten
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget vil medføre mindre administration for kommunerne	Lovforslaget vil medføre mere administration for staten
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget vil medføre ensartet behandling i undervisningssektoren	Ingen
Forholdet til EU-retten og international ret i øvrigt	Forslaget er i overensstemmelse med EU-retten og med FN's handicapregler	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Lovforslagets § 1, stk. 1, beskriver formålet med specialpædagogisk støtte i henhold til forslaget.

Lovforslaget har til formål at sikre studerende med funktionsnedsættelse, der er optaget på en videregående uddannelse inden for lovens område, muligheder for at gennemføre uddannelsen på lige fod med andre studerende.

Om afgrænsningen af de videregående uddannelser henvises der til bemærkningerne til § 4.

Det foreslås i stk. 2, at ordningen administreres af styrelsen.

*Til § 2**Til stk. 1*

Bestemmelsen afgrænser de studerende, der kan få specialpædagogisk støtte.

Som det fremgår af § 2 og de heri nævnte bestemmelser, er der i vidt omfang foreslået de samme betingelser som for SU med hensyn til uddannelsesvalg og støttebetingelser.

Bestemmelsen begrænser ikke støtteberettigede studerende til studerende, der faktisk får SU. SU-betingelserne udelukker studerende fra at få støtte, fordi de ikke er fyldt 18 år eller får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, f.eks. revalideringsydelse, orlovsydelse eller social pension. Også disse studerende kan få specialpædagogisk støtte.

Støtte ydes efter ansøgning på baggrund af en vurdering af, om lovens betingelser er opfyldt, og under hensyn til, at de samlede udgifter til støtte holdes inden for den bevilling, der er afsat på Finansloven, jf. bemærkningerne til § 3, stk. 2, nr. 2.

Til nr. 1, 4 og 5

Der henvises til bemærkningerne om de bestemmelser, som der henvises til i lovtæksten.

Til nr. 3

Bestemmelsen afgrænser de støtteberettigede studerende med hensyn til statsborgerskab.

Bestemmelsen vil blive administreret i overensstemmelse med EU-retten.

SU kan gives til studerende, som er danske statsborgere eller efter international overenskomst har ret til SU på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende af undervisningsministeren er lige-stillet med danske statsborgere. SU-reglerne fastsæt-

ter en række betingelser, f.eks. med hensyn til længde af ophold og arbejde her i landet.

Reglerne om ligestilling med danske statsborgere i relation til specialpædagogisk støtte vil tage udgangspunkt i SU-betingelserne, men vil tage højde for, at handicappede udlændinge kan have vanskeligt ved at opfylde betingelser om arbejde her i landet.

Til stk. 2

Det er en betingelse for også fortsat at modtage støtte, at betingelserne om støtteramme, støttetid og studieaktivitet er overholdt. Der henvises til bemærkningerne til de bestemmelser, som der henvises til i lovtæksten.

*Til § 3**Til stk. 1*

Bestemmelsen afgrænser støttebehov og støttemuligheder.

Til nr. 1

Bestemmelsen foreslår, at der alene kan gives støtte, der er nødvendig for at kompensere et fysisk eller psykisk handicap i forbindelse med gennemførelse af selve uddannelsen.

Støtte ydes således ikke i form af bygningsmæssige foranstaltninger, herunder trappelifts, eller i form af befording eller dækning af befordringsudgifter m.v.

Støtte ydes heller ikke i form af dækning af udgifter til anskaffelse af bøger og andet undervisningsmateriale, som ikke tager sigte på at kompensere det pågældende handicap, men som også anskaffes af studerende uden handicap.

Det er ikke enhver funktionsnedsættelse, der nødvendigvis giver støtte. Kompensation for funktionsnedsættelsen skal være relevant i forhold til gennemførelse af uddannelsen. En bevægelseshandicappet studerende vil således ikke nødvendigvis have behov for støtte i forhold til en teoretisk uddannelse, mens dette i videre omfang vil være tilfældet i forhold til en uddannelse, hvori der indgår praktiske øvelser.

Til nr. 2

Bestemmelsen er ikke udtryk for et nyt dobbelt optag. Der er ikke tale om en vurdering af, om den studerende gennem uddannelsen sættes i stand til at klare sig selv økonomisk, men en vurdering af, om den studerende vil være i stand til uanset funktionsnedsættelsen at gennemføre uddannelsen. Bestemmelsen er en konsekvens af lovens formål og af bestemmelsen i § 3, stk. 1, nr. 1.

Der vil være tilfælde, hvor støtte ikke kan kompensere for den studerendes funktionsnedsættelse, så vedkommende bliver i stand til at gennemføre f. eks. praktiske øvelser.

Til nr. 3

I nogle tilfælde vil det ikke være praktisk muligt at tilvejebringe den nødvendige støtte, f.eks. kan det næppe være muligt i alle sprog at skaffe tegnsprogstolk i forbindelse med sprogundervisning. Hvis ingen tolk kan skaffes, er det ikke praktisk muligt at yde støtten.

Til stk. 2, nr. 1

Som eksempler på støtteformer kan nævnes:

Til blinde studerende: lydbånd, handicassette materiale på punktskrift, discman, materiale på CD/CD-ROM, logtext, pc med talesyntese, punktprinter, sekretærhjælp, pc med blindskrift, undervisning i brug af hjælpemidler og undervisningsmaterialer, instruktion af undervisere.

Til svagsynede studerende: CCTV-anlæg, koldlys-lamper, specielle tavler/specialkridt, opfotograferede tekster, lydbånd/CD/CD-ROM, handicassette, discman, pc med talesyntese, zoom-tekst, storskærm, sekretærhjælp.

Til døve studerende: tegnsprogstolk, skrivetolk, sekretærhjælp, bærbar pc til kommunikation, instruktion af undervisere.

Til studerende med nedsat hørelse: FM-anlæg (som sender lydbølger som en teleslynge), sekretærhjælp, instruktion af undervisere og medstuderende, rådgivning om organisering af undervisning, pc.

Til studerende med bevægelsesvanskeligheder: Rådgivning om organisering af undervisningen, hjælp, sekretærhjælp, pc med diverse tilpasninger og modificeringer, f.eks. særligt tastatur og joystick, stemmestyring m.v., justerbare borde og læseklapper, specielt konstruerede stole.

Til studerende med læsevanskeligheder: lydbånd/CD, Daisy (CD-ROM produkt, der kombinerer lyd og billede via pc), handicassette, discman, pc med talesyntese, scanner/læsepen, vejledning af undervisere om alternative undervisningsprogrammer.

Til studerende med psykiske problemer: vejledning af institutionen.

Til alle studerende, uanset funktionsnedsættelsens art, vil vejledning i fornødent omfang kunne indgå som en relevant støtteform.

Oplistingen er ikke udtømmende, og der sker en løbende og hurtig udvikling på området. Reglerne om støtteformer vil løbende blive tilpasset denne udvikling.

Til stk. 2, nr. 2

Det foreslås, at undervisningsministeren får hjemmel til at begrænse støtten under hensyn til overholdelse af den rammestyrede finanslovsbevilling til specialpædagogisk støtte.

Til stk. 2, nr. 3

Det foreslås, at undervisningsministeren får hjemmel til at begrænse støtte til bestemte støtteformer i forbindelse med studierejser og praktikperioder i udlandet, hvor der i øvrigt er tale om en uddannelse i Danmark. Bemyndigelsen giver tillige mulighed for at begrænse støtte til uddannelse i udlandet svarende til niveauet for støtte i Danmark for den pågældende studerende.

Til § 4

Til stk. 1.

Forslaget afgrænser de uddannelser, som der kan ydes støtte til deltagelse i.

Til nr. 1 og 2

Uddannelser i Danmark afgrænses til offentligt anerkendte SU-berettigende videregående uddannelser indtil kandidatgrad eller magisterkonferensgrad samt sidefagssupplering. Herudover omfatter lovforslaget teoretisk og praktisk pædagogikum. Kun uddannelser, som hører under Undervisningsministeriet, er omfattet, men den foreslåede bestemmelse i stk. 2 åbner mulighed for at uddannelser, der hører andre ministerier, kan henføres til loven.

For uddannelser indtil kandidatgrad og magisterkonferensgrad, er der tale om de ordinære korte, mellem- og lange videregående uddannelser, uanset om de udbydes af uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet, af universitetslovsinstitutioner under Forskningsministeriet eller af amtskommunale uddannelsesinstitutioner, f.eks. sygeplejeskoler.

Obligatoriske praktikperioder samt studierejser i ind- og udland er omfattet.

Omfattet er ikke

- private SU-berettigende uddannelser, f.eks. forskellige design- og beklædningsuddannelser, som ikke er offentligt anerkendte,
- uddannelser, der udbydes i henhold til lov om åben uddannelse, f.eks. diplomuddannelse og masteruddannelse, som ikke er SU-berettigende, og
- videreuddannelse, f.eks. speciallæreruddannelsen, som ikke er SU-berettigende.

Støtte kan ydes i obligatoriske praktikperioder, selv om der ikke gives SU i de pågældende perioder, f. eks. det første år af skovbrugsuddannelsen.

Til nr. 3

Støtte kan ydes til uddannelse i udlandet, som af den danske uddannelsesinstitution er godkendt som et led i en støtteberettigende uddannelse i Danmark, som den studerende er i gang med. Dette er i overensstemmelse med SU-betingelserne.

Til nr. 4

Støtte kan ydes til deltagelse i de uddannelser i udlandet, som der kan gives SU til.

I henhold til SU-betingelserne kan den studerende på visse nærmere betingelser med hensyn til offentlig godkendelse og erhvervs- og uddannelsesmæssig kompetence få SU til uddannelse i et andet nordisk land eller i udlandet i øvrigt. I udlandet i øvrigt kan man få SU til hele forløbet til uddannelse, der varer under 4 år, og højst de sidste 4 år af uddannelse af mere end 4 års normeret uddannelsestid, dog hele den normerede uddannelsestid ved erhvervsrettet uddannelse, som skønnes at dække et særligt erhvervsbehov i Danmark, og hvis der ikke findes uddannelse med samme erhvervsrigt her.

Til stk. 2

Alle ministerier er blevet hørt over udkast til lovforslaget og i den forbindelse anmodet om at give udtryk for, om de ønsker deres videregående uddannelser omfattet af lovforslaget. Erhvervsministeriet, Kirkeministeriet, Kulturministeriet og Miljø- og Energiministeriet har i høringssvarene givet udtryk for ønske om, at uddannelserne omfattes af lovforslaget. Dette kan gennemføres efter denne bestemmelse.

Bestemmelsen giver undervisningsministeren mulighed for efter anmodning fra øvrige ministre at bestemme, at uddannelser, der ikke hører under Undervisningsministeriet, kan henføres til loven. I den forbindelse vil der skulle indgås aftaler mellem undervisningsministeren og vedkommende ministre om de økonomiske betingelser for Undervisningsministeriets varetagelse af opgaver i forhold til de pågældende uddannelser.

Til § 5

SU til videregående uddannelser gives efter et klippekortsystem, hvor der bruges et klip, når der udbetales en stipendie-månedssats. Til forskel herfra foreslås specialpædagogisk støtte ydet i en længste periode i alt og i en længste periode for den enkelte uddannelse.

Forslaget afgrænser den samlede periode, hvori der kan ydes støtte, til 70 måneder (støtterammen). Dette svarer til SU-rammen på 70 klip. Mulighederne for forlængelse af støtterammen svarer til SU-betingelserne. Muligheden for forlængelse ved deltagelse i pædagogikum indgår ikke i SU-reglerne, fordi der ikke gives SU til deltagelse i pædagogikum, da pædagogikum er lønnet.

I SU-rammen fratrækkes måneder, hvor den studerende har fået uddannelsesgodtgørelse, orlovsydelse til uddannelse, revalideringsydelse eller uddannelsesyndelse. Dette er ikke tilfældet mht. støtterammen for specialpædagogisk støtte, som ikke er en forsørgelsesydelse.

Til § 6

Støtte til den enkelte uddannelse kan ifølge forslaget ydes i det antal måneder, der svarer til den normerede uddannelsestid med et tillæg på 12 måneder (støttetiden). Dette svarer til SU-betingelserne. Til forskel fra SU-betingelserne foreslås det i bestemmelsen, at støttetiden også omfatter perioder med obligatorisk praktik, dvs. også lønnede praktikperioder, hvortil der ikke ydes SU.

Til § 7 og § 8

Mulighederne for forlængelse af støtteramme og støttetid tager ifølge forslaget udgangspunkt i SU-reglerne.

Bestemmelserne om forlængelse af støttetiden skal ses i sammenhæng med forslagens § 10 om studieaktivitet, idet forlængelsen ikke medregnes i opgørelsen af, hvor mange måneder der er brugt til uddannelsen.

Som de tilsvarende SU-betingelser foreslås følgende:

Som tillæg til støtteramme og støttetid kan der gives indtil 12 ekstra måneder pga. forsinkelse, som skyldes deltagelse i institutionens styrelse eller arbejde i forbindelse med de uddannelsessøgendes sociale eller uddannelsesmæssige forhold. Der kan herudover gives ekstra klip pga. forsinkelse, som skyldes sygdom eller andre særlige forhold.

Der kan gives ekstra støtte som tillæg til rammen, hvis sygdom eller andre særlige forhold har medført, at den studerende ikke kan gennemføre en uddannelse og derfor skifter til en ny uddannelse.

Der kan gives ekstra støtte (moderen indtil 12 måneder og faderen indtil 6 måneder) i forbindelse med fødsel eller adoption.

Der foreslås en mulighed for forlængelse efter § 7, nr. 4, hvis uddannelsen vurderes at kunne afsluttes in-

den for 12 mdr., svarende til de almindelige muligheder for at opnå SU-slutlån.

Til § 9

Afgørelse om forlængelse af støtteramme og støttetid træffes efter forslaget af styrelsen på grundlag af ansøgning fra den studerende og indstilling fra uddannelsesinstitutionen.

Reglerne om, at forlængelse af støtteramme og støttetid gives efter en konkret vurdering, vil sikre, at der kan tages hensyn til en funktionsnedsættelse, men således at funktionsnedsættelsen ikke automatisk medfører en ubegrænset støtteperiode.

Der vil f.eks. kunne tages hensyn til forsinkelser, der skyldes problemer med at tilpasse et hjælpemiddel.

Til § 10

Bestemmelsen fastsætter betingelserne med hensyn til studieaktivitet.

Til stk. 1

Bestemmelsen gør støtte betinget af, at den studerende opfylder betingelser om studieaktivitet. Dette er i overensstemmelse med SU-betingelserne.

Til stk. 2 og 3

Den studerende betragtes som studieaktiv, indtil vedkommende er mere end 12 måneder forsinket i uddannelsen. Forlængelse af støttetiden medregnes ikke i opgørelsen af, hvor mange måneder der er brugt til uddannelsen.

Til stk. 4 og 5

Ved SU-berettigende uddannelser i Danmark, herunder obligatoriske praktikperioder der ikke er SU-berettigende, samt ved sidefagssupplering kontrollerer uddannelsesinstitutionen løbende den studerendes studieaktivitet.

Uddannelsesinstitutionerne varetager også kontrollen ved uddannelse i udlandet, som er led i den danske uddannelse, men den studerende skal sørge for, at den danske uddannelsesinstitution får meddelelse om studieaktiviteten. Uddannelsesinstitutionen foretager indberetning til styrelsen om studieaktiviteten. Ved teoretisk og praktisk pædagogikum varetages kontrol og indberetning af Undervisningsministeriets pædagogikumadministration.

Til stk. 6

Ved uddannelse i udlandet, jf. § 4, nr. 4, hvor ingen dansk uddannelsesinstitution er involveret, sørger den studerende for, at den udenlandske uddannelsesinsti-

tution giver styrelsen meddelelse om studieaktiviteten. Dette svarer til SU-betingelserne.

Til § 11

Forslaget åbner mulighed for efter konkret vurdering at yde støtte, selv om den studerende ikke opfylder betingelserne i § 10 om studieaktivitet, men hvor den pågældendes fremgang i uddannelsesforløbet giver grund til at antage, at uddannelsen vil kunne afsluttes. Det forudsættes, at spørgsmålet om fortsat tildeling af støtte tages op efter en periode.

Til § 12

Forslaget vedrører støtte til uddannelse, hvor en dansk uddannelsesinstitution eller pædagogikumadministrationen er involveret, jf. § 4, nr. 1-3, herunder ved uddannelse i udlandet, som af den danske uddannelsesinstitution er godkendt som led i den danske uddannelse.

Ansøgning indgives af den studerende til uddannelsesinstitutionen eller pædagogikumadministrationen, som videresender den til styrelsen med sin indstilling. Uddannelsesinstitutionen eller pædagogikumadministrationen yder støtten til den studerende i overensstemmelse med styrelsens afgørelse herom og afholder udgifterne hertil. Styrelsen kompenserer institutionens eller pædagogikumadministrationens udgifter til støtte ydet i overensstemmelse med styrelsens afgørelse. Institutionen får således dækket alle udgifter til selve støtten.

Afhængig af styrelsens afgørelse kan der være tale om udgifter til leje eller køb af hjælpemidler, lønudgifter beregnet efter fastsatte satser m.v. Udgangspunktet er, at hjælpemidler m.v. stilles til rådighed for den studerende. Imidlertid vil hjælpemidler, der overgives til en studerende, ofte være uden større økonomisk værdi eller genbrugsværdi for andre, når uddannelsen er gennemført eller afbrudt, og der er derfor efter stk. 3 mulighed for styrelsen for at bestemme, at hjælpemidlet overdrages til den studerende til ejendom.

Det forudsættes, at styrelsen indgår en række standardaftaler med leverandører m.v. for at sikre den bedste kvalitet, stordriftsfordele m.v. Når institutionerne skal anskaffe et hjælpemiddel m.v., vil de være henvist til at benytte sig af en sådan standardaftale med henblik på at skaffe det bedst mulige hjælpemiddel til den mest fordelagtige pris, således at bevillingen udnyttes bedst muligt.

Uddannelsesinstitutionen, henholdsvis pædagogikumadministrationen, kan kun yde støtte i henhold til

denne lov i det omfang, styrelsen har truffet afgørelse herom.

Regler fastsat i henhold til stk. 6 vil for så vidt angår frister for ansøgning og indstilling herom muliggøre, at styrelsen samlet kan behandle de fleste ansøgninger om støtte for det kommende undervisningsår. Herved er der mulighed for en samlet prioritering i forbindelse med en eventuel begrænsning af støtte, jf. regler i henhold til § 3, stk. 2. Fristerne vil tillige give styrelsen mulighed for at færdigbehandle de fleste ansøgninger, så støtte i videst muligt omfang kan tilvejebringes ved undervisningsårets begyndelse.

For så vidt angår indstillinger fra institutionerne, henholdsvis pædagogikumadministrationen, vil reglerne forudsætte, at institutionen eller pædagogikumadministrationen skal indhente fornøden rådgivning og vejledning hos de handicapfaglige konsulenter tilknyttet ivu*Centrene, jf. bemærkningerne til § 14. Institutionerne skal angive deres vurdering af den studerendes støttebehov samt en vurdering af udgifterne hertil.

Regler om regnskabsaflæggelse og revision vil præcisere, hvordan regnskabsaflæggelse og revision skal foregå ved henholdsvis selvejende institutioner og statsinstitutioner.

Til § 13

Bestemmelsen vedrører støtte til uddannelse, hvor ingen dansk uddannelsesinstitution er involveret, jf. § 4, nr. 4.

Ansøgning indgives til styrelsen, som træffer afgørelse om støtte og yder støtte til den studerende. Der er således ikke tale om, at den udenlandske institution tilvejebringer og yder støtte eller har udgifter hertil.

Regler om ansøgning og ansøgningsfrister vil svare til regler i medfør af § 12, stk. 6.

Til § 14

På uddannelsesinstitutionerne findes der normalt ikke den handicapfaglige indsigt og erfaring samt viden om de optimale støttemuligheder, som er en betingelse for, at der kan foreligge et fyldestgørende beslutningsgrundlag for styrelsen i form af ansøgning fra den studerende og indstilling herom fra uddannelsesinstitutionen.

Det foreslås derfor, at styrelsen ansætter handicapfaglige konsulenter, der vil kunne rådgive studerende og uddannelsesinstitutioner. Konsulenterne vil blive placeret regionalt på de 4 centre for information om videregående uddannelser (ivu*Centre) i København, Århus, Aalborg og Odense. Konsulenterne vil kunne varetage undervisning af medarbejdere på uddannel-

sesinstitutioner og kunne besøge de uddannelsesinstitutioner, der har behov for rådgivning og vejledning om betingelserne for at kunne modtage støtte, hvilken støtte den studerende har behov for, hvad støtten vil koste, og hvorfra den kan tilvejebringes. På tilsvarende måde vil pædagogikumadministrationen kunne få rådgivning.

Det forudsættes, at de handicapfaglige konsulenter vil inddrage den eksisterende viden og ekspertise på området.

Til § 15

Styrelsen har ifølge forslaget adgang til at indhente oplysninger om studerende, der er nødvendige af hensyn til administrationen af specialpædagogisk støtte. Der kan indhentes oplysninger fra offentlige myndigheder og fra private institutioner, herunder private uddannelsesinstitutioner. Indhentning af oplysninger vil ske i overensstemmelse med forvaltningslovens bestemmelser om tavshedspligt og i overensstemmelse med registerlovgivningen.

I forbindelse med udlægning af opgaver til institutionerne i medfør af § 16, stk. 1, vil uddannelsesinstitutionerne få behov for en række oplysninger om den studerende. Efter stk. 2 har styrelsen mulighed for at videregive disse oplysninger, jf. stk. 1.

Til § 16

Til stk. 1

I medfør af stk. 1 kan undervisningsministeren bestemme, at opgaver, der efter forslaget varetages af styrelsen, i stedet varetages af uddannelsesinstitutionerne, henholdsvis pædagogikumadministrationen. Denne mulighed tænkes bl.a. anvendt på opgaver i forbindelse med kontrol af studieaktivitet, jf. § 10.

Til stk. 2

Styrelsen kan efter klage eller på egen foranledning ændre afgørelser, der træffes af institutionen, herunder afgørelser, der træffes som led i udmøntningen af styrelsens afgørelser i henhold til § 12, stk. 4. Styrelsens afgørelse kan indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, jf. § 17.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 3, der svarer til § 12, stk. 4, 2. pkt., hvorefter forvaltningsloven og offentlighedsloven gælder, når afgørelser efter loven træffes af uddannelsesinstitutioner, som ikke i forvejen er omfattet af disse love, sikres det, at de retsgarantier, der ligger i de to love, bevares uanset en decentralisering.

Til stk. 4

Efter forslaget kan undervisningsministeren fastsætte regler om institutionernes, henholdsvis pædagogikumadministrationens, varetagelse af opgaver, der udlægges fra styrelsen, og om, at der kan pålægges institutionerne udvidede registreringsopgaver og pligt til at overføre de oplysninger på individniveau til styrelsen, som viser sig nødvendige, for at styrelsen kan varetage sine overvågnings- og kontrolfunktioner.

Til § 17

Der er efter forslaget adgang til at klage til Ankenævnet for Uddannelsesstøtten over afgørelser, der træffes af styrelsen. Ankenævnet tiltrædes af 1 særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer. Afgørelser, der træffes af uddannelsesinstitutionerne, kan indbringes for styrelsen.

Til § 18

Til stk. 1

I aftalen om Finansloven for 2000, jf. de almindelige bemærkninger til forslaget, er det aftalt, at Undervisningsministeriet fra den 1. august 2000 skal overtage ansvaret for tildeling af specialpædagogiske støtte.

Det vil imidlertid ikke være administrativt muligt at yde støtte før fra den 1. januar 2001. Der skal forinden opbygges en administration i styrelsen og på institutionerne og ivu*Centrene, fastsættes regler om ydelse af støtten og udarbejdes informationsmateriale m.v. Herudover skal styrelsen behandle ansøgninger og træffe afgørelser, således at støtte kan ydes fra den 1. januar 2001.

I overensstemmelse hermed foreslås det, at loven træder i kraft den 1. august 2000, men således at loven først får virkning for ydelse af støtte fra den 1. januar 2001.

Bestemmelsen indebærer, at samtlige udgifter til støtte omfattet af loven påhviler Undervisningsministeriet fra den 1. januar 2001.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at de studerende mærker mindst muligt til den ændrede administration, idet de udover den 1. januar 2001 fortsat vil kunne modtage den specialpædagogiske støtte, som de har fået tilsagn om før den 1. januar 2001. Forsat støtte kan kun ydes i den periode, der er givet tilsagn om. Derefter vil den studerende skulle ansøge styrelsen om støtte.

Til stk. 3

Regler i henhold til den foreslåede bemyndigelse vil sikre, at støtte i henhold til stk. 2 kun omfatter støtte, der er omfattet af denne lov, dvs. f.eks. ikke støtte til befordring og opholdsudgifter.

Reglerne vil herudover præcisere, at administrationen af den fortsatte støtte ikke varetages af kommunerne, og at § 63 i lov om aktiv socialpolitik ikke er gældende for den fortsatte støtte.

Til stk. 4

Den foreslåede bestemmelse sikrer den bedste udnyttelse af ressourcerne, idet styrelsen overtager de hjælpemidler m.v., som ejes af kommunerne, således at disse fortsat kan stilles til rådighed for de pågældende studerende, jf. stk. 2.

Til lovforslag nr. L 249. Skriftlig fremsættelse (30. marts 2000)

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

(Lovforslag nr. L 249).

Lovforslaget skal sikre, at studerende kan gennemføre den uddannelse, de er optaget på, uanset en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Studerende, der er omfattet af forslaget, vil dermed ikke længere være henvist til at søge støtte som led i en revalidering.

Med lovforslaget etableres således et sektoransvar i Undervisningsministeriet for specialpædagogisk støtte ved offentligt anerkendte videregående SU-berettigende uddannelser under Undervisningsministeriet. Forslaget omfatter uddannelse indtil kandidatgrad og magisterkonferensgrad samt sidefagssupplering. Endvidere er pædagogikum omfattet. Videregående uddannelser under andre ministerier kan henføres til loven efter aftale med vedkommende minister.

Lovforslaget er samtidig en opfølgning på pkt. 3.6 i aftale om Finansloven for 2000, indgået i november 1999 mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Centrumdemokraterne og Enhedslisten om *fødevarer, miljø, erhverv og IT, uddannelse, kultur, integration, socialområdet,*

boligområdet m.v. hvor det er aftalt, at Undervisningsministeriet fra den 1. august 2000 overtager ansvaret for den specialpædagogiske støtte til unge handicappede i videregående uddannelser, og at regeringen snarest fremsætter lovforslag herom.

Forslaget omfatter alene støtte til at kompensere for funktionsnedsættelsen i forhold til selve uddannelsen.

Støtte i henhold til forslaget administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Uddannelsesinstitutionen yder støtten til den studerende i overensstemmelse med styrelsens afgørelse herom og får kompenseret udgifterne til støtten i overensstemmelse med afgørelsen. Styrelsens afgørelser kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtte, som tiltrædes af et særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer.

Loven træder i kraft den 1. august 2000 i overensstemmelse med aftalen om Finansloven og har virkning for ydelse af støtte fra den 1. januar 2001. Perioden indtil den 1. januar 2001 forudsættes anvendt til opbygning af administration og vejledningssystem samt regeludstedelse og information.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.